

UVODNE BESEDE

Spoštovani bralci in bralke!

Pomlad se je prevesila v poletje in po malem že mislimo na čase, ko se bomo sprostiti, malce odmislili vsakdanje obveznosti in ko čas ne bo več naš gospodar. V uredništvu smo pred počitniškimi dnevi za vas zbrali še nekaj zanimivih novic in pomembnih dogodkov, ki so zaznamovali zadnje mesece.

Osrednjo pozornost smo namenili pomembnemu jubileju dr. Zorana Jelenca, velikemu andragogu, a tudi našemu kolegu in prijatelju. O njegovem delu piše mag. Andrej Sotošek, svečano pa smo njegov praznik zaznamovali člani ADS na zadnji skupščini. V pogovoru z dr. Petro Javrh nam je jubilarant predstavil svojo uspešno življenjsko pot in bogato strokovno delo. Največje presenečenje so mu pripravili kolegi glasbeniki (pojavi se »nenadoma«), s katerimi je v mladosti igral pri folklorni skupini Tine Rožanc, Zoran je namreč v ansamblu igral violino več kot deset let. Seveda ni šlo brez torte.

V tem času je bil na pobudo predsednice društva Ide Srebotnik izpeljan tudi daljši izobraževalni program o izobraževanju odraslih s posebnimi potrebami. V posebnem prispevku ja zapisala še, kakšna je praksa izobraževanja odraslih s posebnimi potrebami v Avstriji.

Seznamamo vas, kako poteka projekt o pomenu izobraževanja odraslih v slovenskih občinah, in da je umrl veliki srbski andragog prof. Dušan Savićević. Pišemo še o vrsti izpeljanih konferenc, 19. andragoškem kolokviju, nadaljuje se polemika o »karierni orientaciji«. In še to: prispevka o jubileju dr. Zorana Jelenca in Ovirana svoboda sta bila že objavljena v Šolskih razgledih.

Prijetno poletje vam želimo, naši odgovorni urednici Darji pa lep povratak v Slovenijo.

Marija Velikonja, članica ADS in urednica tokratne številke ADEES (mvelikon@gmail.com).

PRELET DEJAVNOSTI ANDRAGOŠKEGA DRUŠTVA

Od zadnje številke naših novičk ADEES je preteklo kar nekaj časa in tudi tokratno številko smo pripravili brez naše urednice Darje Zorko Mencin, ki se je opravičila. Zasedena je s selitvijo iz Argentine nazaj v domovino. Jeseni, obljublja, bo ponovno z nami.

Naj na kratko, v zadnji številki pred počitnicami, delim z vami nekaj naših aktivnosti, s katerimi smo bili nekateri člani ADS kar precej zasedeni zadnje tri mesece.

- Z Olgo Drogenik, ki je glavna nosilka naloge »Fokusne skupine z župani«, smo se morali kar precej potruditi, da nam je uspelo »zelo zasedene« vabljenе župane iz nekaterih občin pridobiti za pogovore o tem, kako podpirajo izobraževanje odraslih v svojem lokalnem okolju.

Aprila, maja in junija smo se pogovarjali kar s štirimi skupinami županov.

Kratek prispevek o tem lahko preberete v tokratnih novičkah, več pa bomo zapisali in vas obvestili, ko bodo pogovori zaključeni. V jeseni načrtujemo vsaj še dve vabljeni skupini županov. Ugotovitve in pogledi županov pa so zanimivi, vsekakor je

- razveseljivo, da vsi zelo pozitivno govorijo o izobraževanju odraslih. Kaj lahko v resnici tudi storijo za to v svojih občinah, pa je že druga zgodba.
- Zelo uspešno, z odličnimi ocenami, ki so jih v anketah podelili izvajalcem zadovoljni udeleženci, smo zaključili tudi izvedbo programa Inkluzija odraslih s posebnimi potrebami v izobraževanje odraslih. Program smo razdelili na šest modulov, potekal je od aprila do junija, ob petkih in sobotah. Ob pomanjkanju kakovostnih programov s poudarkom na inkluziji in posebnih potrebah, ki bi bili namenjeni izobraževalcem, bomo v prihodnjem letu nadaljevali z izobraževanjem in program vsebinsko dopolnili. Predsednica pa je navezala tudi stike s strokovnjaki in izobraževalci v sosednji Avstriji, kjer imajo dragocene izkušnje z inkluzijo odraslih s posebnimi potrebami.
 - Seveda nam tudi ni vseeno, kaj se dogaja na nacionalni ravni z izobraževanjem odraslih, zato se bomo, kljub bližajočim počitnicam, dejavno poglobili v, še vedno samo osnutke normativov in standardov za izobraževanje odraslih, ki se že predolgo in brez sodelovanja strokovne javnosti pripravljajo v ožji delovni skupini, javna razprava pa se baje, kot smo že vajeni, načrtuje v času počitnic.... Nekateri jih tako ali tako ne potrebujemo več, počitnic namreč.
 - Ob vsem, kar se je dogajalo, smo se udeležili tudi nekaj posvetov in konferenc, nazadnje smo bili na letošnjem andragoškem kolokviju v Kranjski Gori in na kadrovske posvetu o kompetencah v Laškem.
 - Uspelo nam je izpeljati našo letno skupščino ADS, o sprejetih planih in načrtih ste bili obveščeni, vse pa je objavljeno tudi na naših spletnih straneh. Mimogrede pa nas je presenetil še naš bivši predsednik dr. Zoran Jelenc, ker je praznoval 80-letnico. Vsi smo se spraševali, kako je to mogoče, ali je res že toliko star, če je pa še vedno tako mladosten in poln energije. Še enkrat Zoran, čestitamo, na mnoga zdrava leta !
 - Začeli bomo prenavljati našo spletno stran. Želimo, da bi bila sodobnejša, informativna, enostavna in prijazna do vas, uporabnikov. Prosimo vas za razumevanje, če bo v naslednjih dveh mesecih na spletni strani ADS morda začasno kaj »zamrznilo«.
 - Poslali smo vam tudi položnice za plačilo letošnje članarine, ki je po sklepu članov na zadnji skupščini za malenkost višja. Upam, da kljub vsemu ostajate še naprej z nami.
 - Želim si, da bi bilo tudi več aktivnih članov, ki bi se v jeseni z novimi idejami in aktivnostmi pridružili peščici tistih, ki se resnično trudimo, da bi naše društvo živelo. V jeseni nas čaka kar nekaj zahtevnih nalog, med drugim priprava konference »Gradimo mostove« z bivšimi jugoslovanskimi republikami, nadaljevanje fokusnih skupin z župani, načrtovanje novih aktivnosti v res delovni sekciji, ki se ukvarja z odraslimi s posebnimi potrebami, izdaja prenovljenih ADEES novičk, sodelovanje in predstavitve naših dejavnosti na posvetih in konferencah, organizacija strokovnega foruma, ki bo posvečen 80-letnici dr. Jelenca in še in še....dogaja se in se bo dogajalo.

Za vse, ki potrebujejo počitnice, je čas zanje ! Privoščite si jih: sproščene, lenobne, vesele in tudi čisto malo poredne.... ne glejte televizije, ne poslušajte poročil, ne berite resnih časopisov, samo kakšno dobro knjigo, in bodite čim več v družbi tistih, ki jih imate radi!

Predsednica ADS, Ida Srebotnik (drustvoio@gmail.com).

DR. ZORAN JELENC, 80-LETNIK

Letos, 2. aprila, je praznoval visok življenjski jubilej, 80-letnico, eden izmed najpomembnejših slovenskih andragogov, dr. Zoran Jelenc.

V svoji skoraj šestdesetletni strokovni karieri je več kot petdeset let posvetil raziskovalnemu in razvojnemu delu na področju andragogike in izobraževanju odraslih. S tem je ključno zaznamoval teorijo in prakso izobraževanja odraslih in kasneje tudi vseživljenjskega učenja v Sloveniji.

Že v času razcveta jugoslovanske andragoške stroke se je s svojim raziskovalnim in strokovnim delom znotraj Zveze andragoških društev Jugoslavije hitro uveljavil in postavil ob bok velikim imenom takratne jugoslovanske andragoške šole. Nikoli ni bil klasičen teoretik, saj je vedno povezoval teorijo in prakso, raziskave in razvoj ter vpeljavo rezultatov v prakso. Še več, tudi sam je vseskozi udeleževal bogato vseživljenjsko učenje skozi različne zaposlitve in poklicne vloge. Stalno se je usposabljal in pridobival nova znanja ter ubiral inovativne prijeme pri svojem delu ter v zasebnem življenju. Hkrati je svoje znanje in izkušnje delil ter izmenjeval z drugimi, tako pri svojem profesionalnem, kot prostovoljskem delu vse do danes. Njegovo vlogo in rezultate so prepoznali strokovnjaki tudi v mednarodnem prostoru, kjer Slovenijo še zdaj tesno povezujejo z njegovim imenom.

Ključnega pomena je bilo njegovo razvojno in raziskovalno delo pri obnovi in soustvarjanju sistema izobraževanja odraslih po osamosvojitvi Slovenije. Naj omenim le ključne dosežke v tem obdobju: ustanovitev Andragoškega centra Slovenije, Zakon o izobraževanju odraslih, kurikularna prenova tudi na področju izobraževanja odraslih, samostojni Strokovni svet za izobraževanje odraslih, razvoj številnih novih podpornih modelov in programov za odrasle, Strategija in koncepcija izobraževanja odraslih v Sloveniji, Strategija vseživljenjskega učenja v Sloveniji, Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju, Nacionalni program izobraževanja odraslih.

Na Filozofski fakulteti so, tudi po njegovi zaslugi, odprli samostojni in dvopredmetni študij andragogike. Vsi ti rezultati dokazujejo, da je imel dr. Zoran Jelenc vseskozi jasne cilje in razvojno strategijo, ki ji je vedno vztrajno in odločno sledil. Ob tem pa je kolege ter številne druge partnerje v Sloveniji navduševal nad vizijo 'Slovenija, učeča se dežela'.

Kot prvi direktor Andragoškega centra Slovenije je postavil temelje za razvojno in raziskovalno delo ter zasnoval delo na vseh ključnih razvojnih področjih, ki so aktualna in jih ohranjamo še danes. Bil je idejni oče Tedna vseživljenjskega učenja. Pomembno se je zavzemal tudi za uveljavitev informacijsko-svetovalne dejavnosti, razvoj središč za samostojno učenje in borze znanja, če naštejemo le nekatere od tistih področij, ki jih v slovenskem prostoru uspešno udeležujemo še danes.

Zbral in usposobil je tim mladih strokovnjakov, ki danes to delo na Andragoškem centru nadaljujejo. S skupnimi močmi in skrajnimi naporji smo uspeli ubraniti samostojnost Andragoškega centra in upamo, da se tovrstni pritiski ne bodo nikoli več ponovili. Tudi pri tem je odločno in aktivno pomagal. Bojeval je tudi številne bitke pri uveljavljanju strokovne terminologije izobraževanja odraslih in poskrbel, da tudi širša strokovna javnost priznava specifičnost in razsežnosti izobraževanja odraslih.

Seveda andragogi in izobraževalci odraslih ne smemo biti nikoli zadovoljni, saj bi lahko vedno še kaj bolje opravili ali kaj več dosegli. Vendar, ko se ozremo nazaj in pogledamo rezultate dela dr. Zorana Jelenca in našega skupnega dela, smo lahko in moramo biti ponosni. Še posebej impozanten je njegov ustvarjalni opus z bibliografskimi rezultati. Upamo in želimo, da bomo tudi v prihodnje kakovostno nadaljevali njegovo delo, ki ga je vizionarsko zastavil pred tremi desetletji.

Hkrati mu želimo trdnega zdravja in iskrivega mišljenja tudi v prihodnjih letih.

mag. Andrej Sotošek, direktor Andragoškega centra Slovenije (andrej.sotosek@acs.si).

OVIRANA SVOBODA

Ste se kdaj poškodovali? Tako hudo, da niste mogli nekaj časa uporabljati rok ali hoditi? Meni se je to zgodilo pred kratkim, ko mi je grdo spodrsnilo na mokrih tleh in sem si med padcem poškodovala roko in nekaj reber, potem pa sem se morala vrniti še med udeležence seminarja, na katerem sem predavala in z bolečinami nadaljevati, kot da se ni nič zgodilo. Naključje je hotelo, da sem predavala na zadnjem modulu v programu, ki je bil namenjen inkluziji, vključevanju odraslih s posebnimi potrebami v izobraževanje. Ta moja roka bo samo nekaj časa manj uporabna in kakršnakoli primerjava s tistimi, ki svojih rok ali nog sploh ne morejo več uporabljati in so odvisni od invalidskega vozička, je skoraj žaljiva. Vendar pa si moram priznati, da odkar sodelujem pri tem izobraževanju, vedno bolj spoznavam svet in življenje ljudi s posebnimi potrebami, ne samo gibalno oviranih, ampak tudi slepih, gluhih... postajam vedno bolj občutljiva in pozorna na stvari, ki jih pred tem sploh nisem videla ali pa so se dogajale mimo mene, v tistem drugem, meni nepoznanem svetu. Postavljam si tudi vedno več vprašanj in iščem odgovore nanje o tem, kako je biti gibalno oviran, biti gluh, biti slep? ... Kakšno je življenje, ki ga sestavlja tisoč majhnih podrobnosti, nepomembnih za vse, ki vidimo, slišimo in se lahko gibljemo.... in še kako pomembnih za tiste, ki so za eno ali več življenjskih funkcij prikrajšani.

Je ljudi s posebnimi potrebami malo? Kje pa, več jih je kot si mislimo. Zato nisem najbolj navdušena, ko pomislim na to, kako premalo se še vedno naredi za to, da bi tudi ti ljudje lahko živeli manj ovirano in bolj svobodno. Izvzela bom posameznike, starše, društva, ki so na tem področju najbolj prizadevni in dejavni. V izobraževanju se marsikaj izboljšuje in vedno več ljudi s posebnimi potrebami se lahko uspešno vključuje v redno izobraževanje, pridobi poklic, študira... Ustavi pa se pri zagotavljanju asistentov, tolmačev, spremljevalcev, svetovalnih služb in še bi lahko naštevala.

Kar nekaj pretresljivih in tudi spodbudnih zgodb posameznikov s tako ali drugačno »posebno potrebo« sem spoznala v zadnjem času. Iz teh pripovedi se lahko največ naučimo in zaradi njih potem morda tudi kaj naredimo.

Seveda so tudi pri nas posamezniki, ki jih občudujemo. Naj omenim samo Alana Kobilico in Darka Đuriča. Nekaj teh krasnih ljudi, ki imajo, po njihovem pripovedovanju, samo to pomanjkljivost, da so gluhi, slepi ali pa hromi in zato na invalidskem vozičku, pa sem spoznala na izobraževanju v Avstriji, ki sem se ga udeležila z izmenjavo v programu Erasmus+. Posebej me je kot izobraževalko navdušil Retzhof, Center za izobraževanje odraslih, kjer je potekalo usposabljanje. Očarljiv star dvorec, obdan s prekrasnim parkom, so spremenili z dograditvijo dodatne moderne stavbe v sodoben izobraževalni center, ki ima vse potrebno, da se lahko tu

izobražujejo tudi gibalno ovirani, slepi in gluhi udeleženci. Temu so prirejani vsi dostopi, vse poti v okolici centra, predavalnice, sanitarije, sobe in skupni prostori rezidenčnega hotela, v katerem smo bili nastanjeni med izobraževanjem. Tudi vsi napisi in oznake so zvočni in v pisavi za slepe in slabovidne. Imajo vse tehnične in druge pripomočke, ki omogočajo vključevanje v izobraževanje vsem oviranim. V bližnje mesto Gradec so nas peljali na posebno ekskurzijo, da bi nam pokazali, kako je lahko življenje v tem mestu prijazno in prilagojeno lažjemu bivanju »invalidov«, kot imenujejo ljudi s posebnimi potrebami. Prepričali smo se, kako postanejo s sodelovanjem gradbenikov, arhitektov in ljudi, ki prilagoditve potrebujejo, nedostopni predeli mesta, kot so poti, prehodi, vhodi, izhodi, dostopni tudi mnogim na vozičku, tudi za tiste z belo palico v roki so »vidni«. V Avstriji so sprejeli zakon, po katerem morajo biti vse javne stavbe do konca leta 2015 dostopne vsem.

Ob vrnitvi v Ljubljano sem se že drugi dan podala na ogled našega mesta s kolesom. Radovedna sem iskala oznake za slepe, štela klančine za prehode z vozičkom, opazovala šoferja avtobusa, če bo končno pomagal vstopiti v avtobus človeku na vozičku... Potem ko sem morala zaradi številnih nepotrebnih robov tudi sama prevečkrat stopiti s kolesa, sem ugotovila, da nam še veliko manjka, in da naši arhitekti, gradbeniki in odgovorni za prenojo mesta še vedno premalo sodelujejo s tistimi, ki prilagoditve potrebujejo. Raje ne omenjam, na kaj naletiš, ko se podaš izven mestnega središča. Razveselila pa sem se prenovljene Slovenske ceste v središču mesta, kjer je presenetljivo poskrbljeno za vse gibalno ovirane in tudi slepe, ne samo pri semaforjih in na avtobusnem postajališču, ampak tudi pri posebni prilagoditvi talnih oznak in prehodov med stavbami za lažje gibanje slepih. Tako bi moralo biti povsod, kjer živimo in se želimo neovirano gibati vsi: na cesti, v javnih stavbah, izobraževalnih, kulturnih ustanovah, upravnih enotah, vsaj nekaterih lokalih, športnih objektih, vhodih, izhodih, lažje dostopno, prehodno, označeno, napisano, narisano, za vse čute, za vse nas, še posebej pa za tiste, ki jim lahko na tak način olajšamo in polepšamo življenje. Pedagoških ovir, ki jih še vedno ne znamo ali nočemo preseči v izobraževanju, na tem mestu ne bom naštevala, ker jih je preveč.

Prepričala sem se, da za vse to ni potrebno veliko denarja, le nekaj pravih ljudi na pravem mestu, z znanjem, občutkom, voljo in posluhom za drugačne. Potrebujemo več ljudi, ki znajo videti, slišati in razumeti.

V izobraževalni center Retzkof, ki ga, mimogrede, izdatno finančno podpira tudi deželna vlada avstrijske Štajerske, se bom še vračala, ne samo zato, ker so nam pripravili kakovostno izobraževanje, temveč tudi zaradi uigrane in prijazne, čeprav maloštevilne, ekipe zaposlenih, kompetentnega vodstva in odlične organizatorke izobraževanja Polone, ki je Slovenka.

In tudi zato, ker znajo videti, slišati, razumeti...

Predsednica ADS, Ida Srebotnik (drustvoio@gmail.com).

*prispevek je bil objavljen kot kolumna avtorice v Šolskih razgledih

IZPELJAVA IZOBRAŽEVALNEGA PROGRAMA ZA ODRASLE S POSEBNIMI POTREBAMI

V Andragoškem društvu Slovenije, natančneje v sklopu Sekcije ADS za izobraževanje odraslih s posebnimi potrebami, ki jo vodi Maja Povše, smo v zadnjih letih s skupino strokovnjakov, ki delajo z osebami s posebnimi potrebami, pripravili poseben, vsebinsko celosten izobraževalni program, ki je namenjen izobraževalcem odraslih. Namen programa je osveščanje,

razumevanje in prilagajanje učenja in izobraževanja odraslim udeležencem s posebnimi potrebami. Program zagotavlja vsebine, s katerimi udeleženci (izvajalci izobraževalnih programov in druge osebe, ki želijo razširiti svoje znanje o načinih dela z osebami s posebnimi potrebami) pridobijo dodatna znanja o posameznih ciljnih skupinah oseb s posebnimi potrebami, o njihovih izobraževalnih potrebah, o metodah, pristopih in oblikah dela, ki jih zahteva izobraževanje odraslih udeležencev s posebnimi potrebami.

Odločili smo se za izvedbo programa, ki smo ga pripravili in organizirali po posameznih modulih. Program ima šest vsebinskih modulov, vsak od njih je namenjen eni izmed ciljnih skupin udeležencev s posebnimi potrebami, zadnji modul pa je namenjen posebnostim pri implementaciji andragoškega ciklusa glede na potrebe in posebnosti odraslega udeleženca s posebnimi potrebami. Izobraževanje je potekalo letos od aprila do zaključnega modula v juniju. Zaradi lažje izvedbe praktičnega dela so bili posamezni moduli organizirani na različnih lokacijah v Ljubljani. Izvajalke so bile vrhunske strokovnjakinje z znanjem, izkušnjami in referencami s področja izobraževanja in dela z ljudmi s posebnimi potrebami. Na modulih so potekala predavanja in razprave z izmenjavo teorije in prakse, veliko je bilo praktičnih primerov, vaj, skupinskega dela in izkustvenega učenja. Udeleženci so prejeli izročke predstavitev posameznih modulov, sezname priporočene literature in ob koncu potrdilo o udeležbi.

Nekateri udeleženci so se odločili za udeležbo v celotnem programu šestih modulov ali pa za udeležbo v le enem ali več posameznih modulih. Izobraževanja se je skupno udeležilo 20 posameznikov. Udeleženci izobraževalnega programa so bili iz različnih organizacij in različnih poklicev, največ iz izobraževalnih ustanov, varstveno delovnih centrov, domov starejših občanov, društev in drugih organizacij. Nekateri so se izobraževanja udeležili s finančno podporo delodajalca, drugi samoiniciativno. V povprečju je bilo na posameznemu modulu 12 udeležencev. Pričakovali smo mnogo večji odziv in udeležbo iz organizacij za izobraževanje odraslih, svetovalnih služb, več učiteljev in izobraževalcev. Tudi vsi, ki so se udeležili programa, so bili mnenja, da bi znanje, ki so ga dobili v tem izobraževanju, potrebovali vsi, ki delajo v izobraževanju in se pri svojem delu tako ali drugače srečujejo tudi z odraslimi s posebnimi potrebami.

Udeleženci izobraževanja so v evalvacijskem vprašalniku posebej pohvalili izvajalke, njihovo strokovnost in pripravljenost, način podajanja snovi, širok spekter teoretičnih znanj in povezovanje teorije z življenjskimi primeri. Pohvalili so tudi izkustvene delavnice, praktične vaje, delo s pripomočki, razprave, vključitev osebe s posebnimi potrebami oz. njenega predstavnika, ki je z udeleženci izobraževanja delil svoje izkušnje in znanje. Med drugim so nam sporočili, da naj nadaljujemo z našim delom in pohvalili celoten izobraževalni program, ki je bil dobro pripravljen. Želijo si še več praktičnega dela in osebnih zgodb oseb s posebnimi potrebami. Njihova tehtna in dobrohotna priporočila bomo upoštevali. Mnogi med njimi pa so se pripravljene udeležiti podobnih izobraževanj, ki jih bomo na tako kvaliteten način pripravili v društvu v bodoče. To so vsekakor spodbude za nadaljnje delo.

Tajnica ADS, Špela Močilnikar (spela.mocilnikar@gmail.com).

POMEN IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH V SLOVENSkih OBČINAH

Veliko pomembnega za blaginjo in kakovost življenja ljudi je v rokah lokalnega okolja. Med drugim tudi del odgovornosti za izobraževanje odraslih. Naše občine vprašanju izobraževanja

odraslih posvečajo različno pozornost, nekatere manj, druge več. A to področje si zagotovo zasluži več pozornosti in bolj vidno mesto v občinskih proračunih in načrtih za prihodnji razvoj skupnosti.

V Andragoškem društvu Slovenije smo želeli izvedeti, kaj župani izbranih občin menijo o izobraževanju odraslih ter koliko pozornosti in načrtov namenjajo občanom in različnim vrstam organizacij, ki se v njihovem okolju izobražujejo ali izvajajo izobraževalne programe. Zato smo jih povabili na razpravo, ki je potekala v fokusni skupini. Odgovarjali so na devet vprašanj, ki so bila razvrščena v tri skupine:

- vloga in odgovornosti občine pri razvoju različnih oblik izobraževanja odraslih;
- občinski dokumenti, ki vključujejo izobraževanje odraslih, vključno z viri financiranja ter
- letni program izobraževanja odraslih in razvoj izobraževanja odraslih v posamezni občini.

Do zdaj smo izpeljali štiri kroge razprav z župani. V prvi razpravi, novembra lani, so sodelovali: župan Milan Kerman (Beltinci), župan Nejc Smole (Medvode), župan Andrej Čas - nadomeščala ga je Lidija Konečnik Mravljak (Slovenj Gradec), županja Jasna Gabrič (Trbovlje) in župan Uroš Brežan (Tolmin). Povzetek razprave prvega kroga je objavljen na spletni strani Andragoškega društva Slovenije (<http://www.andragosko-drustvo.si/index.php/18-novice/55-pomen-izobrazevanja-odraslih-v-moji-obcini>).

Pri drugi in tretji ponovitvi razprave, ki smo ju izpeljali maja letos, so se nam pridružili: župan Ivan Markoja (Odranci), županja Mojca Čemas Stjepanovič (Črnomelj), načelnica oddelka za družbene dejavnosti Marinka Saksida (Nova Gorica), podžupan Ferenc Horváth (Lendava), podžupanja Vera Pintar (Jesenice) in župan Miran Stanovnik (Log – Dragomer). V četrtem krogu razprav pa so svoje poglede na pomen izobraževanja v svoji občini z nami delili župan Rupret Gole (Šentrupert), podžupanja Jelka Černivec (Maribor), župan Miran Senčar – nadomeščala ga je direktorica LU Ptuj Mojca Volk (Ptuj), župan Tadej Beočanin (Ajdovščina) in župan Jernej Verbič (Postojna).

S fokusnimi skupinami bomo nadaljevali tudi v prihodnje, saj bi radi zbrali mnenja približno dvajsetih županov različnih občin. Na podlagi njihovih mnenj bomo oblikovali primere dobre in tudi slabe prakse ter predloge sprememb, ki nam bodo služili za izhodišče razprave na nacionalni konferenci za župane o pomenu izobraževanja v njihovi občini, ki jo načrtujemo novembra letos ali januarja prihodnje leto. Vodja projekta *Pomen izobraževanja odraslih v moji občini* je Olga Drofenik.

Tajnica ADS, Špela Močilnikar (spela.mocilnikar@gmail.com).

MERJENJE UČINKOVITOSTI SISTEMA IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

Zaključna konferenca evropskega projekta

Ob zaključku ESS projekta *Merjenje učinkovitosti sistema izobraževanja in usposabljanja za izboljšanje usposobljenosti izobraževalcev odraslih 2013-2015* je Andragoški center Slovenije organiziral zaključno konferenco *Analitični potencial raziskave PIAAC - prispevek k*

izobraževanju in razvoju Slovenije, ki je bila 26. maja letos v Ljubljani na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.

V sklopu projekta je bila med drugim v Sloveniji uspešno izpeljana raziskava o kompetencah/zmožnostih odraslih *Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih (PIAAC)*, ki poteka pod okriljem OECD v triintridesetih državah po svetu. Gre za eno najsodobnejših družboslovnih mednarodnih svetovnih raziskav s področja merjenja kompetenc/zmožnosti odraslih. Slovenija je sodelovala v drugem krogu (2012-2016) in prva končala zbirati podatke na terenu, analize pa še potekajo. Pri nas je v raziskavi sodelovalo več kot pet tisoč odraslih v starosti od 16 do 65 let. Podatkovna baza PIAAC bo tako ena najbogatejših s področja izobraževanja odraslih in bo kot javna baza v prihodnjih letih zagotovo omogočala številne mednarodne primerjave, analize in navzkrižne študije. Slovenski rezultati bodo znani junija 2016.

Na konferenci so predstavili uvide in spoznanja o kompetencah/zmožnostih odraslih, spregovorili so o njihovem pomenu za izobraževanje, trg dela in socialno vključenost ter spodbudili temeljit razmislek k načrtovanju ukrepov za skladnejši razvoj v Sloveniji. Med številnimi priznanimi gosti sta bila tudi dr. Andreas Schleicher, direktor Direktorata za izobraževanje in spretnosti pri OECD in Mark

Keese, vodja Enote za zaposlovanje, analize in politike pri Direktoratu za zaposlovanje in socialne zadeve pri OECD. Prisotnim sta predstavila, kako so se druge države odzvale na rezultate raziskave PIAAC in zakaj so ti tako pomembni z vidika izobraževanja in trga dela. Udeležence so nagovorili tudi visoki predstavniki Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, direktorji partnerskih ustanov, rektor Univerze v Ljubljani ter raziskovalci v projektu. Gradivo s konference ter intervju z gospodom dr. Andreasom Schleicherjem si lahko ogledate na spletni strani PIAAC ter preko spletne strani Andragoškega centra Slovenije.

Tajnica ADS, Špela Močilnikar (spela.mocilnikar@gmail.com).

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH – ŽIVLJENJE IN UČENJE V SKUPNOSTI

Konferenca ESREA

Med 18. in 20. junijem letos je v Ljubljani potekala mednarodna konferenca Evropske agencije za raziskave na področju izobraževanja odraslih (ESREA) *Med globalnim in lokalnim: učenje odraslih in razvoj z naslovom Perspektive skupnostnih praks – življenje in učenje v skupnosti*, ki jo je organiziral Oddelek za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Kot pove že naslov konference je bila osrednja tema učenje v skupnosti, med drugim pa so spregovorili tudi o prepletanju učenja, družbenih, kulturnih, umetniških in drugih skupnostnih praks v urbanih in podeželskih skupnostih, o neenakosti v skupnosti in vlogi učnih dejavnosti pri premagovanju le-te, o vlogi javnega, zasebnega in družbenega prostora kot prostora učenja v skupnosti in tudi o vlogi izobraževanja odraslih in izobraževalcev pri spodbujanju učenja v skupnosti. Poudarili so tudi pomen interdisciplinarnih pristopov k teoriji

in praksi učenja v skupnosti ter pomen lokalnih pobud in iskanja povezav med izobraževalnimi ustanovami in civilno pobudo.

Na konferenci so sodelovali številni priznani strokovnjaki, ključni govorniki pa so bili dr. Marta Gregorčič z Univerze v Ljubljani, dr. Danny Wildemeersch z Univerze v Leuvenu (Belgija) in dr. Gert Biesta z Univerze Brunel v Londonu. Dr. Marta Gregorčič je predstavila pomen izobraževanja za družbene spremembe ter potencial proizvodnih težav v samoupravnih lokalnih skupnostih v smislu avtogenih revolucionarnih bojev, ki se odzivajo na resnične, takojšnje potrebe skupnosti in tako ustvarjajo nova načela, postopke in zahteve od znotraj, pri čemer gre predvsem za ustvarjanje socialnih, kulturnih, gospodarskih, okoljskih in političnih pogojev družbenosti. Dr. Danny Wildemeersch je predstavil raziskovalni projekt, ki je potekal v soseski Cova de Moura v Amadora Commune v bližini Lizbone v letih 2013 in 2014, kjer je interdisciplinarna ekipa raziskovalcev s prebivalci soseske v sklopu delavnic razmišljala o možnostih prenove majhnega trga v njihovi soseski in tako prispevati k dvigu kakovosti življenja. Dr. Gert Biesta ugotavlja, da izobraževanje ne zasleduje več emancipacije in opolnomočenja, temveč je postalo tehnologija vlade, ki omejuje, namesto da bi osvobajala. V svoji predstavitvi je razmišljal o tej spremembi in njenih pojavnih oblikah, da bi ugotovil, ali še obstaja prihodnost za učenje, ali se bomo morali pomakniti preko učenja. Ob teh vprašanjih se je dotikal tudi odnosa med demokracijo in poučevanjem ter vprašanja, kaj pomeni v svetu obstajati na »odrasel način«.

Sestavni del konference je bila tudi okrogla miza, na kateri so obravnavali Unescova nova *Priporočila za razvoj izobraževanja odraslih*. Gre za revizijo priporočil iz leta 1976 UNESCO *Recommendation on the development of adult education*, ki obstoječa priporočila vsebinsko pomembno spreminja in s tem vpliva na vlogo, pomen in razvoj izobraževanja odraslih.

Ob številnih zanimivih predavanjih so na konferenci potekale tudi burne razprave o predstavljenih vsebinah in vprašanjih. Poskrbljeno je bilo tudi za pester družbeni program z vodenim ogledom Ljubljane in avtonomnega kulturnega centra Metelkova ter z obilico dobre hrane in glasbe.

Tajnica ADS, Špela Močilnikar (spela.mocilnikar@gmail.com).

DEVETNAJSTI ANDRAGOŠKI KOLOKVIJ IN NACIONALNO ODPRTJE EPALE SLOVENIJA

Letošnji 19. andragoški kolokvij, osrednji strokovni dogodek v sklopu TVU 2015, z naslovom *'Zmorem, torej sem!'* Spodbujanje temeljnih zmožnosti odraslih sta organizirala Andragoški center Slovenije (ACS) in Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS). Srečanje je bilo 16. junija v Kranjski Gori, spremljalo pa ga je tudi nacionalno odprtje

EPale Slovenija. Ob odprtju nove elektronske platforme za izobraževanje odraslih v Evropi – [EPale](#) za Slovenijo so se udeleženci dogodka seznanili tudi s projektom [Uresničevanje Evropskega programa za učenje odraslih \(EPUO\) 2014–2015 v Sloveniji](#).

V strokovnem delu kolokvija je prisotne nagovorila Helen Casey, direktorica Nacionalnega centra za raziskave in razvoj pismenosti odraslih pri Inštitutu za izobraževanje Univerzitetnega kolidža v Londonu. Poznavalka področja temeljnih zmožnosti je predstavila pomen spodbujanja temelje zmožnosti pismenosti med odraslimi in spodbudila razmišljanje o tem, kdo so uspešni izobraževalci odraslih na področju pismenosti in kakšno znanje potrebujejo, da postanejo strokovnjaki na svojem področju. Géraldine Libreau, predstavnica Evropske komisije z Generalnega direktorata za izobraževanje in kulturo, je predstavila platformo EPALE kot orodje za strokovni razvoj strokovnjakov izobraževanja odraslih v Evropi. Poudarila je pomen povezovanja in učenja drug od drugega med izobraževalci odraslih, cilje in razloge za nastanek EPALE ter sedanje dosežke in načrte za prihodnost. Cilj je, da bi EPALE postalo temeljno spletno orodje za izmenjavo dobre prakse, mnenj in izkušenj ter omogočalo povezovanja različnih strokovnjakov na področju izobraževanja odraslih v Evropi. Ajda Turk (CMEPIUS) je prisotnim pokazala, kako deluje platforma EPALE in poudarila, da so prav temeljne zmožnosti odraslih ena ključnih tem na tej platformi. Petra Javrh (ACS) pa je povedala, kako pomembno je aktiviranje lokalnih okolij za spodbujanje razvoja kompetenc.

Prisotne je nagovorila tudi mag. Zvonka Pangerc Pahernik (ACS) in v pogovoru z nosilci strokovnih dogodkov za spodbujanje temeljnih zmožnosti odraslih predstavila, kako je potekalo uresničevanje Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO). V osrčju dogajanja EPUO so bili strokovni dogodki, ki so jih predstavili po ciljnih skupinah (brezposelni, mlajši odraslih, podeželsko prebivalstvo, priseljenci in drugi) in tako prisotne seznanili z obstoječimi prizadevanji in dosežki, opozorili pa so tudi na mnoge priložnosti in izzive. Mag. Tanja Vilič Klenovšek (ACS) pa je predstavila Erasmus+ projekt GOAL in poudarila pomembno vlogo svetovalne dejavnosti kot podporo za spodbujanje razvoja temeljnih zmožnosti. Med drugimi sta prisotne nagovorili tudi Elvira Šušmelj, generalna direktorica Direktorata za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport ter Irma Šinkovec z Ministrstva za zunanje zadeve.

Ob koncu sta prisotne nagovorila še mag. Andreja Lenc, vodja sektorja za projektno sodelovanje na CMEPIUSu, in mag. Andrej Sotošek, direktor ACS, ter jih povabila k svečanemu razrezu torte ob praznovanju 20-letnice Tedna vseživljenjskega učenja in odprtju EPALE Slovenija.

Tajnica ADS, Špela Močilnikar (spela.mocilnikar@gmail.com).

ŠE O 'KARIERNI ORIENTACIJI'

Iz 'Strokovne skupine za vseživljenjsko karierno orientacijo' so poslali Andragoškemu društvu Slovenije, naslovljeno meni osebno, pismo, ki ga je podpisal mag. Miha Lovšin, predsednik te 'Strokovne skupine'.

Strokovna skupina za **VKO** je na svojem zadnjem srečanju 11. 2. 2015 obravnavala vašo pobudo glede uporabe izraza »karierna orientacija«.

Strokovna skupina je mnenja, da uporaba pojma »karierna orientacija« ni sporna. Termin opredeljuje zakonodaja (Zakon o urejanju trga dela), definira pa ga tudi Terminološki slovarček karierne orientacije (Kohont idr., 2011). Slednjega je pripravila delovna skupina predstavnikov različnih strok, ki sodelujejo na področju svetovalnega dela. V uvodu k Terminološkem slovarčku je zapisano, da je skupina ugotovila naslednje: »Ugotovili smo, da v slovenščini nimamo enotnega pojma za »guidance«. Angleški izraz je tako širok, da v njem vsaka stroka in vsaka institucija najde vsaj večino svoje dejavnosti, če ne že vso... Pomemben je dogovor skupine, da se v slovenščini »guidance« v najširšem smislu poimenuje svetovalno delo, katerega ena od zvrsti je tudi karierna orientacija ali karierno svetovalno delo« (prav tam, 2012: 3).

Lep pozdrav,
mag. Miha Lovšin
predsednik Strokovne skupine za VKO

Na pismo smo se odzvali in mag. Mihi Lovšinu sporočili tale stališča (citirano v celoti):

»1. To, da termin *opredeljuje* zakonodaja, ni res. Zakonodaja termina ne opredeljuje, res pa je, da je bil izraz uporabljen v 'Zakonu o urejanju trga dela'. Sama uporaba termina še ne dokazuje njegove strokovne ustreznosti. Gre za politično in ne strokovno odločitev, saj so izraz v zakonu uporabili tisti, ki so ga v našo prakso vpeljali, to pa so bili predstavniki in nosilci projekta 'European Guidance & Research Forum' v Sloveniji, pri katerem ima vodilni položaj Saša Niklanovič; on pa je poglavitni krivec za uporabo tega izraza v Sloveniji, saj je napačno prevedel angleški izraz 'guidance'.

2. To, da izraz definira tudi 'Terminološki slovarček karierne orientacije' (Kohont idr. 2011), je sicer res, a navedeni vir je strokovno sporen. Poglavitni avtor slovarčka je Saša Niklanovič, ki navaja neresnične podatke o pripravi slovarčka. Niklanovič je res oblikoval in sklical skupino dvanajstih oseb, ki so na nekaj sestankih razpravljale o mogočih rešitvah pri terminologiji. O terminu 'karierna orientacija' pa v skupini ni bilo doseženo soglasje, saj so terminu nasprotovali zastopnika Filozofske fakultete, zastopnik Fakultete za družbene vede in Slovenskega društva pedagogov. Sporna je bila tudi sestava skupine, saj so tretjino članov sestavljali predstavniki področja zaposlovanja in kadrovanja, ki so bili do avtorja lojalni, druga tretjina članov skupine pa ni pokazala posebnega interesa za obravnavano terminološko področje, sklepamo lahko, da ga tudi ni dobro poznala. Skupina je ob koncu svojega delovanja sprejela stališče, da karierna orientacija ne more biti krovni pojem za celoto raznovrstnih dejavnosti na področju svetovalnega dela.

3. Kot je razvidno iz prejšnje točke, uporaba Terminološkega slovarčka, kot vira in dokaza o ustreznosti pojma 'karierna orientacija' in 'vseživljenjska karierna orientacija', ni korektna, saj ta 'Slovarček' ni ustrezen strokovni dokaz za uporabo pojma.

Vse tri navedbe kažejo na to, da avtor skovanke 'karierna orientacija' strokovne skupine ni ustanovil z namenom, da se o tem resno razpravlja, temveč z namenom, da zadosti formalnim zahtevam po razpravi o tem pojmu in si tako pridobi navidezno zaščito stroke. Zaskrbljujoče pa je, da je v končni fazi mirno prezrl tudi mnenja dela članov delovne skupine in je tako še

dodatno 'utrtil' navidezno upravičenost uporabe skovanke (zlasti) v politiki (zakon, politični dokumenti, itd.), z namenom, da bi se uveljavila tudi v stroki. Avtor prevoda angleškega izraza 'guidance' pri svojem delu ni uporabljal dosegljivih domačih strokovnih in znanstvenih spoznanj o svetovalnem delu, do katerih smo že prišli v Sloveniji.

Iz naših odgovorov, pojasnil in utemeljitev izhaja, da kompetentna slovenska strokovna javnost izrazov in pojmov 'karierna orientacija' in 'vseživljenjska karierna orientacija' ni sprejela in da ju je zavrnila kot neustrezna. Zato vam predlagamo, da izrazov v prihodnje ne uporabljate in da ju umaknete iz uporabe, posledično tudi iz navedenega zakona. Mi smo akcijo za to že začeli, v začetku s tem, da smo prosili za mnenje 'Sekcijo za terminološke slovarje Instituta za slovenski jezik Frana Ramovša pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti'. Žal se Sekcija tega strokovnega vprašanja ni lotila ustrezno in dovolj poglobljeno; v svojih pojasnilih in odgovorih navaja prav enake argumente, kot ste jih navedli vi v svojem dopisu (sklicevanje na zakon in Terminološki slovarček ter na ustaljenost izraza). S tem se seveda nismo sprizajnali in smo jim s posebno analizo podrobno utemeljili naša stališča in nestrinjanje z njihovimi stališči. Zato nam zdaj ostaja le raziskava, ki jo bomo izpeljali v naslednjih tednih; z njo bomo pridobili mnenja, ocene in stališča kompetentnih slovenskih strokovnjakov in intelektualcev. Seveda pa mora biti tudi o vsakem novem izrazu doseženo strokovno soglasje. Nihče nima pravice vpeljati novega izraza, če tega ne podprejo vse stroke, ki ga bodo uporabljale.« (konec citata)

Mag. Miho Lovšina smo na koncu napotili, da si na spletni strani Andragoškega društva Slovenije: andragosko-drustvo.si. podrobneje ogleda našo analizo in celoten potek našega prizadevanja za presojo izrazov 'karierna orientacija' in 'vseživljenjska karierna orientacija', na podlagi tega pa pričakujemo, da bodo upoštevali naše utemeljitve in se odpovedali spornim izrazom.

Dopis sva podpisala Ida Srebotnik, predsednica ADS, in avtor tega prispevka, dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si).

UMRL JE PROFESOR DUŠAN SAVIČEVIĆ

Profesor Dušan Savičević bi 1. julija letos dosegel starost 89 let, a mu je ta visok jubilej preprečila smrt. V Sloveniji se ga bomo spominjali predvsem zaradi pogostih medsebojnih stikov in različnih oblik sodelovanja (programi, projekti, zgledi na področju visokiošolskega izobraževanja odraslih, skupni nastopi v tujini itn.) v nekdanji Jugoslaviji. To za Slovenijo ni bilo nepomembno. Andragogika v Jugoslaviji je bila v obdobju, ko smo v Sloveniji začeli aktivneje razvijati izobraževanje odraslih – ob aktivnem delu Zveze ljudskih univerz in Andragoškega društva Slovenije – in že zasnovali visokošolski študij andragogike, že zelo razvita. Tudi po njegovi zaslugi so v nekdanji Jugoslaviji andragogika in jugoslovanski andragogi (v Srbiji Savičević, Samolovčev,

Filipović, na Hrvaškem Pastuović, Pongrac, Šoljan, v Sloveniji Ana Krajnc, če naštejemo najbolj vidne) na tem področju uživali velik ugled in so uspešno sledili razvoju v svetu. Med andragogi iz jugoslovanskih republik so bili stalni stiki, med drugim tudi zaradi tega, ker so se republiška

društva povezovala v Zvezo andragoških društev Jugoslavije, in so bile njene seje večkrat na leto, največkrat v Beogradu.

V svojem življenju in na svoji poklicni poti je prof. dr. Dušan Savićević opravljal številne vloge in dejavnosti, vse povezane z izobraževanjem ter učenjem odraslih in andragogiko. Med temi dejavnostmi ga je najbolj zaznamovalo to, da je bil univerzitetni profesor za andragogiko in izobraževanje odraslih ter ustanovitelj in predstojnik katedre za andragogiko na Filozofski fakulteti Univerze v Beogradu. Po njegovi zaslugi je imel Beograd prvi in edini na univerzah nekdanje Jugoslavije samostojno in močno katedro za andragogiko, ki je štela več kot 10 redno zaposlenih visokošolskih učiteljev.

Kot vodilni profesor je bil prav tako aktiven in uspešen tudi na področju raziskovalne dejavnosti. Vodil je Institut za pedagogiko in andragogiko na filozofski fakulteti Univerze v Beogradu, kot raziskovalec pa se je loteval domala vseh področij andragogike in izobraževanja odraslih. To dokazujejo njegova objavljena strokovna in znanstvena dela, v katerih se je ukvarjal z občo andragogiko, metodami izobraževanja odraslih, koncepcijo izobraževalnih potreb v andragogiki, naravo in značilnostmi interesov v andragogiki, sistemom in posameznimi področji ter zvrstmi izobraževanja odraslih, problemi integracije pri izobraževanju odraslih, izobraževanjem za življenje v družini, raziskovanjem v pedagogiki in andragogiki ter metodologijo tega raziskovanja, prakso in teorijo izobraževanja odraslih. Njegovi raziskovalni interesi in dosežki so se skozi vso njegovo poklicno pot razvijali in se v kasnejših letih, tudi že po upokojitvi, poglobljali in dosegali teoretične sinteze in vrhove, kot so: sodobno razumevanje andragogike, korenine razvoja andragoških idej, zgodovina andragoških idej, primerjalna andragogika, filozofske podlage andragogike, učenje in staranje, vseživljenjsko učenje, pot k družbi učenja ter (zadnje objavljeno delo) andragoške ideje v mednarodnih okvirjih.

Profesor Savićević je vodil številne teoretične in razvojne projekte doma in v tujini, aktivno je sodeloval pri delu nacionalnih in mednarodnih konferenc in srečanj, sodeloval v pomembnih organih UNESCO-ja, OECD-ja in Svetal Evrope, bil član uredništev domačih in mednarodnih revij (npr. *International Journal of Adult Education*, 'Convergence', 'International Journal of Lifelong Education', 'Andragoške studije'). Bil je gostujoči profesor na številnih tujih univerzah, obiskal je andragoške ustanove na vseh kontinentih. Bil je vodja Jugoslovanske delegacije na Unescovi konferenci o izobraževanju odraslih v Parizu l. 1985. Delo in dosežki Dušana Savićevića na področju izobraževanja odraslih ga uvrščajo med najvidnejše in vodilne strokovnjake na področju andragogike v svetu, ne le na območju Jugovzhodne Evrope, kjer mu v mednarodnih ocenah in poročilih priznavajo vodilno vlogo. Bil je sprejet v Mednarodno hišo slavnih na področju izobraževanja odraslih s sedežem v Oklahomi. Dobil je številna druga priznanja.

Tudi v visoki starosti ni opustil svojega optimističnega pogleda na razvoj izobraževanja odraslih in andragogike v svetu v prihodnjih desetletjih. Napovedal je številne spremembe v prihodnosti na tem področju. Videl je še veliko prostora za presojanje, prevrednotenje in znanstveno obdelavo še neobdelanih področij; prepričan je bil, da bo prišlo do nastanka novih andragoških subdisciplin, kot so: andragoška futurologija, andragogika za varstvo življenjskega in delovnega okolja, visokošolska andragogika, andragogika masovnih komunikacij; da se bomo v andragogiki postopoma pomikali od diferenciacije k andragoškim sintezam; andragogika bo morala ustvarjati splošna znanja, ki jih bo mogoče uporabiti na posebnih področjih in pri subdisciplinah andragogike; andragogika bo morala razumeti jezik filozofije, da bi lahko začela

urejati terminološke zmede in da bo lahko odpravila pojmovne dvoumnosti. Vse to pa, po mnenju cenjenega profesorja, bo zahtevalo temeljno filozofsko in metodološko izobraževanje bodočih teoretikov in raziskovalcev, od tega pa bo odvisna tudi prihodnost andragogike.

dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@quest.arnes.si).

NOVICE IZ EAEA (EUROPEAN ASSOCIATION FOR THE EDUCATION OF ADULTS)

EAEA izjava k Pariški deklaraciji evropskih ministrov za izobraževanje

EAEA pozdravlja Pariško *Deklaracijo o spodbujanju državljanstva in skupnih vrednot svobode, strpnosti in nediskriminacije preko izobraževanja*. V svoji izjavi (<http://eaea.us5.list-manage.com/track/click?u=b04b374858f0d7baa6c0a5b21&id=e530412ad6&e=6b3e3b1f74>), EAEA predlaga okrepitev neformalnega učenja za odrasle in mlade po vsej Evropi, okrepitev ozaveščanja prikrajšanih skupin in okrepitev ustanov za izobraževanje odraslih kot zbirališča in varna okolja za razpravo.

Civilna družba in poslanci Evropskega parlamenta so oblikovali novo interesno skupino za vseživljenjsko učenje

EAEA in [EUCIS-LLL](#) sta s skupaj poslanci Evropskega parlamenta ustanovili interesno skupino za vseživljenjsko učenje. Skupina, ki jo gosti finska poslanka Evropskega parlamenta Sirpa Pietikäinen, združuje predstavnike civilne družbe in poslance Evropskega parlamenta z namenom, da razpravljajo o različnih ključnih vprašanjih o vseživljenjskem učenju.

Več informacij je dostopnih na: <http://eaea.us5.list-manage.com/track/click?u=b04b374858f0d7baa6c0a5b21&id=01fcd97656&e=6b3e3b1f74>

Konferenca in letna skupščina EAEA

V Portu na Portugalskem je bila 23. junija letos generalna skupščina EAEA, dan prej pa letna konferenca o izobraževanju odraslih in zdravju. Informacije o dogodkih so dostopne na [spletni strani generalne skupščine EAEA](#) in na [spletni strani letne konference](#).

AE-Pro e-usposabljanje postaja zgodba o uspehu

'Evropsko e-usposabljanje za izobraževalce odraslih', ki ga organizira [AE-Pro](#) je projekt, ki se je začel z uvodnim webinarjem v aprilu. Konzorcij projekta je prijetno presenečen nad interesom evropske skupnosti izobraževanja odraslih za e-izobraževanje. Na [učno platformo](#) se je do zdaj prijavilo okoli 1400 ljudi, posamezne seje pa so pritegnile tudi 100 in več udeležencev. Projektni partnerji so se nedavno srečali v Malmöju na Švedskem in načrtovali nadaljnje korake projekta in usposabljanja. Več informacij je dostopnih na: <http://eaea.us5.list-manage.com/track/click?u=b04b374858f0d7baa6c0a5b21&id=705dec26f3&e=a8736e4409>.

Omrežje AEMA opredeljuje ovire odraslih udeležencev izobraževanja

[Omrežje AEMA](#) želi spremeniti dejstvo, da nimajo vsi enakega dostopa do izobraževanja odraslih, in sicer z razvojem skupnega omrežja in kakovostnega ogrodja za vprašanja o

dostopnosti v ponudbi izobraževanja odraslih. V prvem letu tri leta trajajočega projekta so razvili merila dostopnosti. Prvi rezultati projekta so dostopni tukaj: <http://eaea.us5.list-manage.com/track/click?u=b04b374858f0d7baa6c0a5b21&id=781bf8638b&e=a8736e4409>.

Svetovni forum za izobraževanje (World Education Forum): Deklaracija o prihodnosti izobraževanja

Na [svetovnem forumu za izobraževanje](#) so 22. maja letos v Incheonu v Republiki Koreji, sprejeli transformativno vizijo izobraževanja za naslednjih 15 let. *Incheonsko Deklaracijo* je pozdravila globalna izobraževalna skupnost, vključno z nevladnimi organizacijami, mladinskimi skupinami in ministri iz več kot stotih držav. *Deklaracija* namreč spodbuja vse države, da zagotovijo vključujoče, pravično in kakovostno izobraževanje in vseživljenjsko učenje za vse. Hkrati *Deklaracija* pozdravlja tudi izobraževalne cilje *Ciljev trajnostnega razvoja* (Sustainable Development Goals), ki jih bodo Združeni narodi ratificirali septembra letos.

Več na: <http://eaea.us5.list-manage1.com/track/click?u=b04b374858f0d7baa6c0a5b21&id=2fceb49d4c&e=a8736e4409>.

Osnutek UNESCO-vih Priporočil za razvoj izobraževanja odraslih je že objavljen

Pregled *Priporočil za razvoj izobraževanja odraslih* iz leta 1976, ki ga je zahteval Belemski akcijski okvir (the Belém Framework for Action), je dosegel svojo zaključno fazo. Kot je v skladu z UNESCO-vimi pravili in predpisi, so končno poročilo o postopku revizije v zadnjem času poslali vsem državam članicam, skupaj z osnutkom besedila revidiranih *Priporočil*. Osnutek bodo predložili v sprejem na 38. generalni konferenci jeseni letos. Zdaj je dokument na voljo na UNESCO-vem Inštitutu za vseživljenjsko učenje (UIL) (<http://eaea.us5.list-manage.com/track/click?u=b04b374858f0d7baa6c0a5b21&id=88d0eece07&e=a8736e4409>).

EAEA novičke je izbrala mag. Zvonka Pangerc Pahernik, ACS (zvonka.pangerc@acs.si), priredila pa Špela Močilnikar (spela.mocilnikar@gmail.com).

ADEES, E-glasilo Andragoškega društva Slovenije
Uredniški odbor: dr. Zoran Jelenc, Borka Kucler, mag. Darja Zorko Mencin (odgovorna urednica)
darja.zorko@gmail.com, mag. Marija Velikonja (urednica) mvelikon@gmail.com
Oblikovanje naslovnice: Irena Hlede